

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

A verseny fő támogatói:
a Szlovák Köztársaság Oktatási
Minisztériuma, Lilium Aurum
Könyv- és Lapkiadó és Dunaszer-
dahely Város Önkormányzata

Realizované s finančnou podporou Fondu
na podporu kultúry národnostných menšín

Társzervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

KATEDRA MATEMATIKAVESENENY

ROVATVEZETŐ: RNDr. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021001

Tisztelt Kollégák!

A Katedra Matematikaversennyel kapcsolatos részletes tudnivalókat lapunk szeptemberi számában olvashatják.

A HARMADIK FORDULÓ FELADATAI

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2020. DECEMBER 18.

HORVÁTH GÉZA (ZSELÍZ) [H. G.] ÉS PÓCSIK BÉLA (NYITRACSEHI) [P. B.] FELADATAI

V–VI. OSZTÁLY

A megoldásokat *PaedDr. Kiss Szilvia* címére küldjék: *Ul. Sv. Juraja 4, 929 01 Dunajská Streda*

III–56–1. feladat: Egy nagy vállalatot több telefonszámon is el lehet érni. Minden telefonszámuk hatjegyű, és a könnyebb megjegyezhetőség érdekében minden telefonszámra igaz, hogy:

- 1) Az első és az utolsó számjegye megegyezik. (Ez akár nulla is lehet.)
- 2) A négy „belső” számjegye olyan szomszédos számjegyek, amelyek egy számon belül vagy növekvő, vagy csökkenő sorrendben követik egymást.

Ilyen szám például a 412344 vagy a 387653. Nem jó szám viszont a 412354, mert a 3 nem szomszédja az 5-nek. Nem jó a 245432 sem, mert ebben a „belső” szám számjegyei először növekvő, aztán csökkenő sorrendben követik egymást.

VII–VIII–IX. OSZTÁLY

A megoldásokat *Bajcsi Barnabás* címére küldjék: *ZŠ s VJM Sokolce, Hlavná 27, 946 17 Sokolce*

III–7–1. feladat: Az alábbi összeadásban az egyforma betűk egyenlő számjegyeket, a különböző betűk különböző számjegyeket jelölnek, és sem az **M**, sem az **L** értéke nem nulla! Keresd meg a betűk számértékét! Keresd meg az összes megoldást! [H. G.]

$$\begin{array}{r} \text{M A C I} \\ + \text{L A C I} \\ \hline \text{M E D V E} \end{array}$$

III–7–2. feladat: 2020-szal kezdve szorosan egymás mellé írjuk növekvő sorrendben az évszámokat:

202020212022...

Azt tapasztaljuk, hogy az első két évszámot leírva (20202021) egy 9-cel osztható számot kapunk. Ha tovább folytatjuk, a következő szám (202020212022) nem lesz osztható 9-cel. Meddig kell folytatnunk az évszámok egymás után írását, hogy újra 9-cel osztható számot kapjunk? Hányjegyű lesz ez a szám? [H. G.]

Hány különböző telefonszámot lehet ezzel a módszerrel alkotni? [H. G.]

III–56–2. feladat: Helyezd el az 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 számokat egy (3 x 3)-as bűvös négyzetben! A bűvös négyzet minden sorában, minden oszlopában és mindkét átlójában ugyanannyi a számok összege. [H. G.]

III–56–3. feladat: Az alábbi ábrán egy számsor első öt sora látható. A sorok közepén rendre az 1, 3, 7, 13, 21 számok láthatók. Milyen szám áll a 2020. sor közepén? [H. G.]

1
2 3 4
5 6 7 8 9
10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23 24 25

III–78–3. feladat: Keresd meg azt a lehető legkisebb, 2020-ra végződő számot, amely osztható 63-mal! [H. G.]

III–89–4. feladat: Melyik az a lehető legnagyobb háromjegyű szám, amelynek pontosan 24 osztója van? Sorold fel ezeket az osztókat! [H. G.]

III–89–5. feladat: Hány olyan, belső szögeiben különböző háromszög létezik, amelyben a háromszög szögeinek nagysága: $\frac{360^\circ}{k}$, $\frac{360^\circ}{l}$ és $\frac{360^\circ}{m}$, ahol k, l, m természetes számok? [P. B.]

III–9–6. feladat: A BDC háromszögben $\beta = DBC\angle$, $\gamma = BCD\angle$, $\delta = BDC\angle$. A belső szögek aránya: $\beta : \gamma = 7 : 2$ és $\delta : \beta = 3 : 7$. A B csúcsból a CD oldalra húzott BB_0 magasság hossza 7 cm. Számítsd ki a BDC háromszög területét! Használd fel az I–89–4. feladat megoldását! [H. G.]

AZ ELSŐ FORDULÓ FELADATAINAK MEGOLDÁSAI

V-VI. OSZTÁLY

HORVÁTH GÉZA (ZSELÍZ) FELADATAI

I-5-1. feladat: Mivel a tízezres helyén az összeadandóban és az összegben nem ugyanaz a számjegy áll, ezért az előző oszlopból volt tízesátlépés, tehát a **C** értéke 1-gyel több, mint az **A** értéke. ($C = A + 1$) Ez csak akkor lehetséges, ha az ezresek oszlopában $A > 7$, ugyanakkor $A < 9$, tehát **A = 8** és ebből **C = 9**:

$$\begin{array}{r} 888BB \\ + 2021 \\ \hline 9D898 \end{array}$$

Az egyesek oszlopából látható, hogy **B = 7** és **D = 0**.
A megoldás tehát:

$$\begin{array}{r} 88877 \\ + 2021 \\ \hline 90898 \end{array}$$

I-56-2. feladat: a) Bárhogy is helyezzük el a kockákat, az oldallapjaikon mindig összesen 18 pötty lesz, a kockaoszlop „palástján” tehát mindig $10 \cdot 18 = 180$ pötty lesz. A teljes fel-

színen akkor lesz a lehető legtöbb pont, ha mindkét alaplapon (az oszlop alsó és felső lapján) egyaránt 7 pötty lesz. A kockaoszlop felszínén ezért összesen legfeljebb $180 + 14 = 194$ pötty lesz.

b) Akkor kapjuk meg a lehető legkisebb eredményt, ha a két alaplapon egyaránt két-két pötty lesz. Tehát a kockaoszlop felszínén összesen legalább $180 + 4 = 184$ pötty lesz.

I-56-3. feladat: Ha 16 szám átlaga 11, akkor ezek összege $16 \cdot 11 = 176$ volt. Ha a megmaradt 15 szám átlaga 9, akkor ezek összege $15 \cdot 9 = 135$ lett. $176 - 135 = 41$, tehát a törölt szám a **41**.

I-6-4. feladat: Egy szám annyi nullára végződik, ahány 2 · 5 szorzat található benne. A megmaradt számsorunkban 2-esekből jóval több van, mint 5-ösökből. Egy-egy 5-ös számjegyet találunk az 5, 15, 25, 35, 45, 65, 75, 85, 95 számokban. Ez eddig 9 darab. Az 5(0), 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59 számokban 11 darab 5-ös számjegy van. A szorzat tehát $9 + 11 = 20$ nullára fog végződni.

VII—VIII—IX. OSZTÁLY

I-7-1. feladat: Jelöljük a háromszög alapját *a*-val, a szárát pedig *b*-vel! A háromszög kerülete: $a + 2b = 2020$, ugyanakkor a háromszög-egyenlőtlenség értelmében $a < 2b$. Ezért az *a* értéke legalább 2 cm (ekkor a *b* értéke 1009 cm) és legfeljebb 1008 cm (ekkor a *b* értéke 506 cm).

- A keresett háromszögek tehát:
- 1.) (2; 1009; 1009)
 - 2.) (4; 1008; 1008)
 - 3.) (6; 1007; 1007)
 - ...
 - ...
 - ...
 - 504.) (1008; 506; 506)

A feladat feltételeinek tehát **504** háromszög felel meg.

I-789-2. feladat: Két szám összege az átlépési maradékkal együtt legfeljebb 19 lehet, ezért **D = 1**. Ugyanakkor: két egyenlő szám összege (vagyis egy szám kétszerese) az esetleges átlépési maradékkal együtt csak akkor lehet nagyobb 9-nél, ha a szám nagyobb 4-nél. Tehát **A > 4**. Tegyük fel, hogy a százások oszlopából nem volt átlépési maradék, tehát **A + A = 10 + A**. Ez csak **A = 10** esetében lenne igaz, ami lehetetlen, hiszen az **A** számjegy (tehát egyjegyű szám).

Ezért **A + A + 1 = 10 + A**.
Ezért **A = 9**.
Helyettesítsük be ezeket a számjegyeket!

$$\begin{array}{r} 9BC9 \\ +99CB \\ \hline 19EEE \end{array}$$

B + 9 értéke legalább 10, tehát az egyesek és a százások oszlopából van átlépési maradék. Ugyanakkor: mivel az egyesek és a százások oszlopában ugyanaz az összeg szerepel, ezért a tízesek oszlopából nincs átlépési maradék, tehát **C + C + 1 = E**, azaz **E = 2C + 1**, és **C < 5**. A **C** értéke 0 sem lehet, mert akkor az **E** értéke 1 lenne, és ez a számjegy már foglalt, de a **C** értéke 4 sem lehet, mert ekkor az **E** értéke 9 lenne, és ez is foglalt. **C** értéke 1 sem lehet, hiszen **D = 1**. Foglaljuk össze, hogy milyen értékeket vehet fel a **C**, **E** és **B**:

C	2	3
E = 2C + 1	5	7
B = E + 1	6	8

A feladatnak tehát két megoldása van:

$$\begin{array}{r} 9629 \\ +9926 \\ \hline 19555 \end{array} \quad \text{és} \quad \begin{array}{r} 9839 \\ +9938 \\ \hline 19777 \end{array}$$

I-789-3. feladat: Egy szám akkor osztható 33-mal, ha osztható 3-mal és 11-gyel is. 3-mal akkor osztható, ha számjegyeinek összege osztható 3-mal. A mi esetünkben ez akkor fog következni, ha az **A + B** összeg 0, 3, 6, 9, 12, ...

Vizsgáljuk meg a szám oszthatóságát 11-gyel! Az adott szám akkor lesz osztható 11-gyel, ha az $(A + C + C) - (B + C) = A + C - B$ kifejezés értéke -11, 0 vagy 11 lesz. Az első eset nem következhet be, mert ha $A + C - B = -11$, akkor $B = A + C + 11$, tehát a **B** értéke nagyobb lenne 11-nél. Vizsgáljuk meg a másik két esetet:

a) Ha $A + C - B = 0$, azaz $A + C = B$, akkor az $A \neq B$, $A \neq C$, $B \neq C$ feltételeket és az **A + B** összeg hárommal oszthatóságát figyelembe véve 8 megoldást kapunk.

A	1	1	2	3	4	5	6	7
C	4	7	5	6	1	2	3	1
B	5	8	7	9	5	7	9	8

Az így kapott számok: **15444, 18777, 27555, 39666, 45111, 57222, 69333, 78111**.

b) Ha $A + C - B = 11$, azaz $A + C = B + 11$, akkor $A + C \geq 11$, akkor az összes feltétel figyelembe vételével további 11 megoldást kapunk:

A	3	4	5	6	6	7	7	8	8	9	9	9
C	8	9	7	5	8	6	9	4	7	2	5	8
B	0	2	1	0	3	2	5	1	4	0	3	6

A kapott számok: **30888, 42999, 51777, 60555, 63888, 72666, 75999, 81444, 84777, 90222, 93555, 96888**.

A feladatnak tehát **20** megoldása van.

I-89-4. feladat: $\beta : \gamma : \delta = 7 : 2 : 3$. A három belső szög összege 180° , $7 + 2 + 3 = 12$, ezért a folytatólagos arány egy egységére $180^\circ : 12 = 15^\circ$ jut. Innen: $\beta = 105^\circ$, $\gamma = 30^\circ$ és $\delta = 45^\circ$. A BB_0 magasság a BDC háromszöget egy egyenlő szárú, derékszögű DBB_0 háromszögre és egy 60° -os BCB_0 háromszögre osztja. Ez utóbbiból következik, hogy $BC = 2BB_0$, vagyis $BC = 2 \cdot 7 = 14$ cm.

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021002

VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

3. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 17.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	III.

Kedves Kollégák és Versenyzők! A Katedra Vámbéry Ármin Földrajzverseny 2019/2020-as versenyévfolyamának döntőjével kapcsolatban a honlapunkon találnak meg minden információt (összefoglalás, feladatok, megoldókulcsok, eredmények).

A harmadik fordulóban Vámbéry Ármin életével és utazásaival kapcsolatos feladatok sikeres megoldásához a Küzdelmeim című művét ajánlom irodalomként. A Türkmenisztánhoz, Erdélyhez, a Kelet földrajzához és Vámbéry Ármin munkásságához kapcsolódó feladat megoldásához földrajzi atlasz és az internet különféle forrásai ajánlottak.

1. Keressétek meg, húzzátok alá és javítsátok ki a hibákat Vámbéry Ármin fiatalkorával kapcsolatos szövegrészekben! Dolgozzatok figyelmesen, mert a hibás javításért pontlevonás jár!

Vámbéry Ármin nem tudta saját születésének pontos időpontját, mert azt édesanyja nem akarta neki elárulni. Családja a bajorországi Bamberg városából származik. Onnan nagyapja költözött Magyarország területére, aki itt családnévét Bambergerre változtatta. Szülei Nagymihályon éltek születésének idején. Édesapja halála után édesanyja már nem házasodott újra, két gyermekével Dunaszerdahelyre költözött és itt próbált szerencsét. Előbb kocsmároskodással, majd piócakezettel tartotta fenn magát a család. A piócákat a gyermek Vámbéry Ármin nagyon kedvelte. A piócakezettel akkoriban kifizetődő foglalkozás volt és a család minden nélkülözés nélkül élte életét. Hároméves korában megbénult bal lábán kívül sok betegsége nem volt, de a lábát édesanyja nem engedte orvosoltatni. Vámbéry Ármin nagyon nehezen tanult, de annál szorgalmasabb volt. Nyolc éves koráig héber, magyar és német nyelvet tanult. Tanítója unszolására a vallásos zsidó tanulmányok mellett a világias tudományokat is tanulni kezdte. A dunaszerdahelyi zsidóság jómódban élt, a város tele volt kondégnáczos házzal. Az istentiszteletek kezdetét harang helyett csengettyűkkel jelezték. A községben nem tartották őt istenfélő gyermeknek. A protestáns hitközség elemi iskolájában földrajzot, természetrajzot, vallási nevelést és latint is tanult. Hogy némi pénzt keressen a családnak és későbbi terveihez, Nyéken vállalt tanítóskodást nyolc hónapra a kocsmáros Móric nevű fiával.

2. Alkossatok hármast a következő kifejezésekből és adatokból a Kelet földrajzát illetően!

Aral, Nagy sósivatag, Pokol kapuja, Damávand, eredése a Pamírban van, 298 000km², Urmia-tó, Oxus, Fekete homok, Szír-darja, 5 775km², Dast-e Lut, eredése a Tiensanban van, rétegvulkán, Amu-darja, Kizil-kum, 44 éve égő gázkráter, területének 75%-át és vizének 90%-át veszítette el, Vörös homok, Iaxartész, 77 600km², sótartalma 25%, Dast-e Kavír, türk szó = sziget, 51 800km², Derweze, 350 000km², Emptiness Desert, 5 604m/5 610m, Kara-kum

3. A felsoroltak közül válasszátok ki és húzzátok alá azokat, amelyek Vámbéry konstantinápolyi tartózkodásával vagy magával Konstantinápolyal hozható összefüggésbe!

Aranyszarv; Teherán; csibuk; hasis; hírlapírói munkásság az Augsburgi Allgemeine Zeitung, a Pesti Napló és a Wanderer szerkesztősége részére; karaván; vándorlás; Sztambul, Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja; lenézés és megvetés; Pera; Husszein Daim pasa; házasság; kalandozások; Café Flamm; Timur Lenk; Resid efendi; dervisnek öltözve; kalapját feze-re cserélte

4. Válaszoljatok a Vámbéry Ármin irodalmi és politikai munkásságára vonatkozó kérdésekre!

1. Kinek/minek a pénzbeli segítségével, támogatásával indult világhírreputációt hozó második keleti utazásra?
2. Milyen néven indult az iszlám kultúrában jártas, álruhába, dervisnek öltözött tudós egy mekkai zarándokokból összetevődő karavánhoz csatlakozva, hogy velük együtt menjen Közép-Ázsiába?
3. Útja azért különösen jelentős, mert e térség államalakulatainak utolsó független éveiről szerzett ismereteket és adott írásban megbízható, igen részletes képet. Melyik államalakulat kebelezte be néhány év múlva Közép-Ázsiának ezt a részét?
4. Melyik városban tartott nagy sikerű előadásokat a Királyi Földrajzi Társaságban?
5. Melyik magyarországi folyóiratnak küldött rendszeres tudósításokat Isztambulból?

5. Töltsétek ki az alábbi táblázatot a jelenkori Erdély 10 legnépesebb településére vonatkozóan! A lakosok számát (2011-es adatok) és a településekhez tartozó folyókat illetve patakokat keressétek ki térképen, valamint az internet segítségével. A lent felsorolt kulturális emlékeket és a településekhez köthető magyar személyiségeket pedig soroljátok be a megfelelő helyre!

település neve	lakosok száma	folyó / patak	kulturális emlék	személyiség

Kulturális emlékek: Fekete templom, Dacia (volt Pannónia) szálló, Fazekasok tornya, Lloyd-palota, Fekete Sas Palota, gótikus szász evangélikus templom, Közigazgatási Palota, gótikus Szent Mihály-templom, Szent István-torony, Aradi vár
Személyiségek: Oláh Miklós – esztergomi érsek, Dsida Jenő – költő, Tóth Árpád – író, Teleki Ferenc – költő, Klapka György – honvédtábornok, Knézy Jenő – sportriporter, Németh László – író, Áprily Lajos – költő, Hunyadi Mátyás – magyar király, Hégető Honorka - riporter

6. Keressétek meg Türkmenisztán öt legnépesebb települését, írjátok melléjük a lakosok számát is – használjátok minél frissebb adatokat, forrásokat!

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ELEK JÓZSEF, elekjozsef@yahoo.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021003

3. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma:
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve, címe, e-mail-címe, telefonszáma:	III.

Kedves Kollégák és Versenyzők! A Katedra Történelemverseny 2019/2020-as versenyévfolyamának döntőjével kapcsolatban a honlapunkon találhatnak meg minden információt (feladatok, megoldókulcsok, eredmény, tudósítás): <http://katedra.sk/2020/09/23/a-katedra-tortenelemverseny-orszagos-dontoje-2/>

1. A sógornők „háborúja”

„Lehet, hogy testalkatom gyenge, de négy gyermeket szültem megboldogult férjemnek. És hiába a testvérek megegyezése, most foggal-körömmel kell küzdenem fiam jussáért, és nem vagyok hajlandó feláldozni azt sógorom örült terveinek. Én Ófelsége hú alattvalója vagyok, ahogy férjem is az volt, még ha nem is mindenben értett egyet a bécsi udvarral.”

„Értsd meg, nem várhatunk semmi jót a bécsi udvartól. Magunknak kell megoldanunk, hogy felszabaduljon az ország, ebben nem segítenek a Habsburgok. Sok pénz kell a török elleni háborúhoz, de ha összefogunk és felszabadítjuk magunkat, akkor sikerül megboldogult férjed tervét is megvalósítani. Biztos azt mondaná, hogy az új helyzet miatt fiad örökségére is szükség lesz!”

- 1/A – Kinek a szájából hangozhatott el az első (kitalált) idézet? (1)
 1/B – Kinek a szájából hangozott el a második (szintén kitalált) idézet? (1)
 1/C – Hogy hívják az első idézetben említett fiút? (1)
 1/D – Mi volt annak a mozgalomnak a neve, amely előállt az „őrült tervvel”? (1)
 1/E – Milyen fontos pozíciót töltött be a mozgalom névadója? Mit jelentett ez? Magyarázd meg a fogalmat! (2)

2. Horvátországi helyszínek

Zrínyi György második fia, Péter, szintén fontos alakja a magyar és a horvát történelemnek. Hol található és hogyan kapcsolódnak hozzá a következő települések, amelyeket horvát néven adtam meg. Írd le mindháromhoz a település magyar nevét is!

- 2/A – Legrad 2/B – Senj 2/C – Ozalj (helyszínenként 3-3)

A helyszínekhez tartozó táblázatot a www.katedra.sk honlapon szereplő válaszlapon találod meg.

3. Képleírás

„A festményt 1866-ban állították ki, amelyhez „egész népvándorlás” indult meg. Madarász kompozíciójában a két egymást bátorító-vigasztaló alak a tömören megfestett kulcsmotívum, közöttük a háttérben elhelyezkedő nagy ablak erős fénye glóriával övezi őket, így a vértanúságra kárhoztatott hősök apoteózisát adja a festmény. A két férfi mozdulatai összefonódnak. Sorsuk közös, a lábukat összekötő súlyos bilincs is erről beszél. A búcsú beszélgetéssé változik, egy riadt ifjú és egy elszánt idősebb férfi párbeszédévé, amelyet a háttérben várakozók még nem zavarnak meg, ők közönyösen beszélgetnek: számukra ez egy semmitmondó aktus. A festő ennek a két csoportnak a szembeállításával fejezi ki elkeseredését és gyűlöletét az elnyomók iránt.”

- 3/A – Ki a festményen látható idősebb (1.) és fiatalabb (2.) személy? (2)
 3/B – Nevezd meg az esemény helyszínét (település) és az időpontot! (2)
 3/C – Ha búcsúzóul felidéztek közös vállalkozásaikat, akkor biztosan szóba került egy. Mikor és milyen hőstettet vittek véghez közösen? (2)
 3/D – Írd le, mi történt velük a megfestett jelenet után? (1)
 3/E – Magyarázd meg, mit jelent az aláhúzott szó! (1)
 3/F – A bosszú azonban családjukat is elérte. Milyen lépésre szánta el magát az udvar velük szemben? (2)

4. A tábornok leltára

Csáktornyára érkeve a német katonák Zrínyi Péter személyes holmiját Johann von Sporck tábornok elé vitték. A király hí embere értetlenül nézi az elé hozott tárgyakat. A ti feladatotok, hogy megmagyarázzátok, milyen szerepet játszottak e tárgyak a horvát bán életében!

- 4/A – három darab svéd muskéta (2)
 4/B – egy pecsétes levél Zrínyi Péter és Wesselényi Ferenc aláírásával 1664-ből (2)
 4/C – egy díszkard a cattarói polgároktól (2)
 4/D – egy sáros lábbelivel megtaposott Habsburg-lobogó (2)
 4/E – egy horvát nyelvű verseskötet, Sirena Jadranskoga mora címmel (2)

5. A rokonság gyenge ágai (személyenként 1-1)

Kiket takarnak a következő vallomások, vagyis kik mondhatták az alábbi gondolatokat?

- 5/A – Apám elfogatásáról későn értesültem, és mire észbe kaptam, férjem élete is veszélyben forgott. Csupán anyósom közbenjárása mentette meg őt.
 5/B – Apám halála felett érzett fájdalom miatt a kolostori életet választottam. Mivel családneveimet átok sújtotta, Ozolyira változtattam a magamét. Műfordítással is foglalkoztam.
 5/C – Még be sem töltöttem a huszadik életévemet, amikor elveszítettem édesapámat. Bár szép, hosszú kort értem meg, annak legnagyobb részét a kolostor falai között töltöttem.
 5/D – A családomtól mindent elvettek, de tőlem még a nevemet is. Egész életemben megfigyelésben, üldöztetésben és fogságban volt részem.
 5/E – A többiekkel szemben az én életem nem volt ennyire göröngyös. Prágában tanultam, majd Muraköz főkapitánya lettem. Ugyanolyan hősieen harcoltam, akár bármelyik ősöm.

KATEDRA IRODALOMVERSENY

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021004

ROVATVEZETŐ: TÓTH MÓNIKA, 93011 TOPOLNÍKY, CHLADNÁ 84, katedra.irodalom@gmail.com

3. FORDULÓ – I. KATEGÓRIA

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 3.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: I.

Kedves Kollégák és Versenyzők! A Katedra Irodalomverseny 2019/2020-as versenyévfolyamának döntőjével kapcsolatban a honlapunkon találhat meg minden információt (feladatok, megoldókulcsok, eredmény, tudósítás): <http://katedra.sk/2020/09/29/kettos-diosforgepatonyi-gyozelem-a-katedra-irodalomverseny-oroszagos-dontojen/>

Olvasandó mű: CSUKÁS ISTVÁN: NYÁR A SZIGETEN (6–7. fejezet)

Online: https://konyvtar.dia.hu/xhtml/csukas_istvan/Csukas_Istvan-Nyar_a_szigeten.xhtml

I. FELADAT: FEJTSD MEG AZ ALÁBBI ANAGRAMMÁKAT!

a) MKSÉÉEKD b) VZEÖSEKEGTSÉS c) ÓLGZOAÓLBKO d) ÁRHOÚB e) AMRPKPIUMAL

a) _____ b) _____ c) _____

d) _____ e) _____

Kihez/ kikhez, milyen eseményhez köthetők a megfejtett szavak? Fejtsd ki részletesen!

a) _____
b) _____
c) _____
d) _____
e) _____

II. FELADAT: Képzeljétek el, hogy ti vagytok a partlakók, s készültök megostromolni a szigetlakókat. Készítetek harci indulót és zászlót, mely összhangban van az általatok választott csapatnévvel! A zászlókat vagy küldjétek el a címre, vagy fotózzátok le! A legügyesebb, legötletesebb munkákat a országos döntőn kiállítjuk ☺.

III. FELADAT: TÉVES ÁLLÍTÁSOK

Húzzátok alá a következő állítások tévedéseit, és írjátok a javított szavakat a mondatok alá!

1. Kenderice Ákos a szigetlakók kémjelentését a térkép mellé a hűtőtáskába zárta.

Javítás: _____

2. Bádogos szerint a Föld se nem gömbölyű, se nem kocka alakú, hanem lapos.

Javítás: _____

3. Kenderice Géza egy borítékot adott át Palánk Ákosnak, amit a partlakók küldtek a fővezérnek.

Javítás: _____

4. A szigetlakók zászlaján halálfej díszelgett a fehér zsebkendőn, míg a partlakók hal formájú darabokat varrtak Tuka se-lyemtörülközőjére.

Javítás: _____

5. A szigetlakók szövetségesei a dugók, azaz Péter és Pál lettek meg Kenderice Géza.

Javítás: _____

6. A partlakók kastélyt építettek, amihez a cédrusfákat Sankó nagyapjától kérték el.

Javítás: _____

7. Sankó megmutatta Tukának a belga óriást, azaz a belga vadászkutyáját.

Javítás: _____

8. A háború napján Palánk Géza hajnal fél 3-kor ébredt, ugyanis egy rigó csivitelése felébresztette.

Javítás: _____

IV. FELADAT: KIHEZ/ KIKHEZ KÖTHETŐK AZ ALÁBBI KÉPEK?

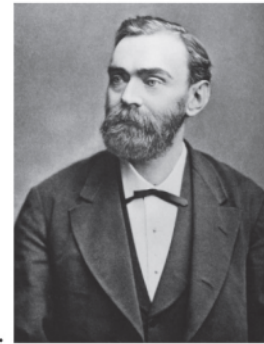
Kit ábrázolnak a képek? Hogyan köthetők a regényhez?

a.

b.

c.

a. _____

b. _____

c. _____

Jó szórakozást!

3. FORDULÓ – II. KATEGÓRIA

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 3.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	Kategória: II.

Olvasandó mű:

BERG JUDIT: AZ ŐRZŐK (17–26. fejezet)

I. FELADAT: Ki mondta? Kinek? Miért?

IDÉZET	KI MONDTA?	KINEK?	MIÉRT?
„Olyan előadást rendezünk, hogy be fognak csinálni tőle”			
„Majd meggyónom bűneimet.”			
„Azt akarom, hogy tisztaság legyen.”			

IDÉZET	KI MONDTA?	KINEK?	MIÉRT?
„A szent korona több, mint történelmi emlék.”			
„Csupdába csaljuk a rókát.”			
„Hiába, az emberi kíváncsiságra mindig lehet számítani.”			
„A rendőrséghez kellett volna fordulniuk.”			
„Kössük össze a kellemest a hasznossal”			
„Reméljük, hogy most az egyszer hagyja magát lebeszélni.”			
„Bevették a trükköt!”			

II. FELADAT: Keresd a kapcsolatot!

Vajon mi köti össze az alábbi szavakat? Mi lehet az érintkezési pont? Találj valamilyen összefüggést, esetleg személyt, eseményt, ami miatt összetartozhatnak!

a) Nemzeti Múzeum – Országház – Ausztria _____

b) Fokhagyma – akkumulátor – kalapács _____

c) Videófelvétel – szemüveg – biztonsági berendezés _____

d) Palacsinta – kitűző – pizza _____

e) Fura anyajegy – Mc Book – csákyavető pisztoly _____

f) Limonádé – ezüstlánc – összegyűrt lap _____

g) Sápadság – pókok – videó _____

Mit asszociálnak a képek? Részletesen fejtsd ki, hogy mi/ki jut az eszedbe az alábbi állatokról és miért? Ki lehet az összekötő kapocs, és milyen összefüggés lehet a három kép között?

a.

b.

c.

a. _____

b. _____

c. _____

KAPCSOLAT: _____

III. FELADAT: HELYSZÍNEK

	HELYSZÍN
Rita itt dolgozik	
Itt találkozott Bora Bodó Endrével	
A gondnoksági iroda helyszíne	
A kísértet itt lakhat a fiúk szerint	
Ide hívta Dani randizni Borát	
Ebben a hotelben és szobában lakott Renard	
Az osztály itt gyűlt össze pénteken	
E mellett található egy faragott oszlopfeje	
Itt, ezen a téren és ezen a helyen találkoztak a lányok Ritával	
Itt található a királyi korona másolata	
Ezen a helyen őrizték évtizedeken át a Szent Koronát	

Jó szórakozást!

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ: 2021009

ROVATVEZETŐ: TÓTH KATALIN, ŠKOLSKÁ 120, 951 78 KOLÍŇANY, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

3. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 3.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

Kedves Kollégák és Versenyzők! A Péntes István Anyanyelvi Vetélkedő 2019/2020-as versenyévfolyamának döntőjével kapcsolatban a honlapunkon találhatnak meg minden információt (feladatok, megoldókulcsok, eredmény, tudósítás): <http://katedra.sk/2020/09/24/megrendeztek-a-penzes-istvan-anyanyelvi-vetelkedo-dontoje/>

I. SZÓLÁSOK, KÖZMONDÁSOK

Az alábbiakban egy-egy szólás vagy közmondás összekevert szótagjait láthatjátok. A feladatokat kirakni őket helyesen, minden szótag felhasználásával.

MINTA: DU – BAN – CSÁR – NEM – DÁ – KÉT – EGY – MEG – FÉR – DÁS

Megfejtés: Két dudás nem fér meg egy csárdában.

1. TE – LO – HA – ÖN – A – NEM – VÁSZ – TUD – NI – RAN – GOT

Megfejtés:

2. SE – HOGY – ME – ÁN – NAK – SZÓ – NYEM – MEG – IS – GYOM – LOK – ÉRT

Megfejtés:

3. E – KÁR – LYEN – KED – DÉG – A – MI – UN – HÁ – PIG – VES – VEN – ROM – NA – TIG – LÉG

Megfejtés:

4. POTT – HA – LO – EL – JÓ – MAR – VÉSZ – SZÁG

Megfejtés:

5. KÉ – RA – A – REN – BÁT – CSE – SZE

Megfejtés:

6. I – SZE – A – MÚLT – SO – VOLT – HA – RE – EL – GAZ – TET – SEM

Megfejtés:

7. VAN – IS – ÁR – HAJ – NAK – A – NYÉ – SZÁL – KA

Megfejtés:

8. ROS – HÁ – KÖ – LÓ – A – TA – TÚ – NAK – ZÖS

Megfejtés:

9. TOR – RÖS – TE – GYÉT – PRÓ – JI – FE – PÖ – HÉN – TŐ – A – KÁ

Megfejtés:

10. MES – A – GA – MUN – DI – RI – TER – DEN – MA – KÁ – CSÉ – JÁT – MIN

Megfejtés:

II. LIMERIK/LIMERICK

A második feladatban versírásra hívlak Benneteket. Nem akármilyen versformáról van szó, hanem limerikről (néhol limericknek is olvashatjátok), amelynek megalkotásához kreativitás és jó humor szükséges. E versforma ötsoros, *a-a-b-b-a* rímképletű, melyben az *a* rímű sorok 8-10 szótagosak, a *b* ríműek 5-6 szótagosak. A versikének egy rövid kerek történetet kell tartalmaznia úgy, hogy az első sor megnevez egy személyt (pl. öregurat, asszonyt, fiatal lányt...) vagy egy várost, települést, a második sor ismerteti a legfontosabb tudnivalókat, a harmadik és negyedik sor valamilyen képtelen helyzetet vázol, és ezt a helyzetet az utolsó sor oldja fel szellemesen.

A feladatokat összesen **három** ilyen limeriket alkotni. Mintaként ismertetem két költő zseniális megoldását:

*Volt egy úr, lakhelye Mozambik,
fenéken harapták a zombik.
Faggatták: „Nagyon fáj?”
Azt mondta: „Ugyan már.
Eleve is volt már azon lik.”
(Varró Dániel)*

*Van egy nő, úgy hívják, Etel.
Egész nap a Neten csetel.
Akadt egy kérője,
de magát mér' ölje:
„Vegyen csak téged a Net el!”
(Várad Szabolcs)*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

III. SZÓ A SZÓBAN

Végül az utolsó feladatban olyan szavakat kell keresnetek, amelyek önmagukban egy további szót is tartalmaznak. A feltétel: nem lehetnek összetett szavak. Legfeljebb húsz szót írjatok, ám minél hosszabb a bennfoglalt szó, annál több pontot ér a megoldásotok. Ti is karikázzátok be az elrejtett szót!

Megjegyzés: nem veszem figyelembe, ha további szavak is megtalálhatók az adott szóban (pl. *értés – ér, ért, és*), a lényeg a szavak hosszúságán van.

MINTA: TAPASZTALAT

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: HERDICS KALOCSÁNYI MÓNICA, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2021005

3. FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2021. JANUÁR 20.

A csapat neve:	A csapattagok neve:	A forduló száma: 3.
A felkészítő pedagógus neve, e-mail-címe, telefonszáma:	Az iskola neve és címe:	

Kedves Kollégák és Versenyzők! A *Katedra Alsó Tagozatos Verseny 2019/2020-as versenyévfolyamának döntőjével kapcsolatban a honlapunkon találnak meg minden információt (feladatok, megoldókulcsok, eredmény, tudósítás): <http://katedra.sk/2020/09/22/donto-a-virus-idejen-katedra-also-tagozatos-verseny/>*

A 3. forduló megoldásaihoz folytassuk történetünk olvasását a 39. oldalon (Tizedik, Tizenegyedik, Tizenkettedik, Tizenharmadik fejezet). Két elszánt hősünk a következő fejezetekben sem lazásal, bőven van tennivaló és feladat. Fáradhatatlanul róják a Nimbusz Endre Bertalan lakótelep társasházának emeleiteit, lépcsőit. Bízom benne, hogy versenyünk feléhez érve ti is rendelkeztek még elegendő energiával, munkakedvvel és fantáziával! Ha bármiből hiányt szenvednétek, merüljete el újra- és újra Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás kalandjaiban, mert bizton állíthatom, hogy jókedvből nem lesz hiány!

I. FELADAT: BETŰKAVALKÁD

Fitzhuber Dongó és Éliás Tóbiás sok új lakóval ismerkedett meg, azonban a feladatban, a szereplők neveinek betűi összekeveredtek. Fejtsétek meg a neveket és írjátok őket a betűkavalkád alá, majd a lehető legpontosabban határozzátok meg, hogy az egyes lakók milyen szerepet töltöttek be Első Badar király udvarában és mivel tengetik lakótelepi létük napjait.

BETŰKAVALKÁD	A királyi udvarban betöltött szerepük	Jelenlegi állásuk / munkájuk
P E R O M P T H S E		
G K O T É F Ó E		
I D O L U V A D R O N B		
B C U R Ö D V A L I S		

Jutalomponos feladat: A feladatban megfejtett lakók külsejéről, kinézetéről elég pontos leírást kaptunk történetünkben. Ha van kedvetek, készítsetek alapos rajzot Első Badar király udvari dolgozóiról néhány jutalompontért cserébe.

II. FELADAT: MÓKÁS NEVEK

A hoppmester felsorolt számtalan nevet, amiket valaha bejelentett. Volt köztük néhány nagyon mókás, ám összecsengő (alliteráló) név is, mint pl.: *Gázon Gézen Gúz, Pampillancs Pillepe, Bortelky Borissza Bornirt*, stb. Illetve, Dongóék felfigyeltek rá, hogy a megidézett szellemecske, Csapcsöpp is nagyon kedveli az összecsengő „cs” betűs szavakat. Amikor, az egymás után következő szavak kezdőhangja megegyezik, azt úgy nevezzük, hogy alliteráció. (pl.: *csupa csavarlatos cső*...) Találjatok ki minél több, minél mókásabb alliteráló nevet eddigi szereplőinknek a példa alapján (minimum 3-at)! Ha a név kéttagú, akkor külön kereshettek az egyik és másik taghoz is alliteráló nevet, ha egytagú, akkor bátran engedjétek szabadon fantáziátok! Nem kötelező az értelmes szavak használata.

Fitzhuber Dongó – Daliás Dongó,

ÉliásTóbiás–

Pohonc–

KisRezső–

Badar–

Drótorján –

Lanolin –

III. FELADAT: KAKUKKTOJÁS

A következő feladatban szavakat, szókapcsolatokat olvashattok, melyek többsége kapcsolatban áll egymással. Azonban minden sorban található egy kakukktójás. Karikázzátok be, majd indokljátok meg, hogy az adott szó/szókapcsolat miért lóg ki a többi közül!

1. Rizsporos paróka, homlokába nyomott süveg, aranszegélyes térdnadrág, fecskeszárnyú kabát

Indoklás:

2. Konzerv, ezüstnyitó, pizsama, Negró

Indoklás:

3. Kockasapka, csörgősipka, fejhang, bukfenc

Indoklás:

4. Csikorgó Csőkorgó, Csapcsöpp, Csúf Csögörény

Indoklás:

5. Fekete köpönyeg, földszint, neurózis, páncél

Indoklás:

IV. FELADAT: LÉPCSŐSZÁMLÁLÓ

Főhőseink útjuk során megannyi lépcsőt megmásztak. Az egyes emeleteken meg-megálltak, de voltak, amelyeken csak áthaladtak, hogy elérjék végső állomásukat. Lanolin királykisasszony a 10. emeleten lakott. Lejjebb mentek, hogy kiderítsék, kitől ered a furcsa kopogás Lanolin alatt. A 9. emeleten megtalálták a Hoppmestert, majd az Étekfogót. Csapcsöpp levezette hőseinket a Nagy Kulcsmásolóhoz a földszintre, majd onnan továbbálltak felderíteni a Csikorgó Csőkorgót, így jutottak a pincébe. Gondoljátok át és vázoljátok fel, hány emeleten mentek végig. Minden páros emeletről páratlanra érkezve 7, és minden páratlan emeletről párosra érkezve 8 lépcső található. A földszintet a pincével 12 lépcsőfok köti össze. Hány lépcsőt jártak be, míg a 10. emeletről lejutottak a pincébe? Számításotokat szemléltessétek, majd egész mondatokkal válaszoljatok a kérdésre!

Vázolás és számítás:

.....

.....

Válasz:

.....

.....

.....